

LESMATERIAAL BIJ DE INTERACTIEVE RONDLEIDING EGYPTE VOOR ISK

Bedankt voor het reserveren van de interactieve rondleiding Egypte met uw ISK-klas. Dit lespakket biedt u de mogelijkheid om voorafgaand aan het museumbezoek met uw leerlingen aandacht te besteden aan het oude Egypte en musea en archeologie in het algemeen.

Dit lespakket bevat:

- Materiaal voor een tekenopdracht
- Een PowerPoint met afbeeldingen en korte informatie over het oude Egypte; deze is afkomstig uit het Egypte-pakket in de klas dat hieronder nader wordt toegelicht.
- Een video waarin leerlingen kennismaken met het Rijksmuseum van Oudheden en waarin op interactieve wijze de regels van het museum worden behandeld: <https://youtu.be/vD1nI1d2uCQ>.
- Een tweetal video's over het oude Egypte die geschikt zijn voor klassen met een al iets hoger taalniveau in het Nederlands:

De oude Egyptenaren en het leven na de dood: https://youtu.be/e6v8M_xBq8
Mummificatie: <https://youtu.be/NSYjW50A8o4>

Voor meer informatie, afbeeldingen, creatieve opdrachten en nog veel meer kunt u het Egypte-pakket in de klas raadplegen. Dit is een lespakket bedoeld voor het primair onderwijs, waarvan bepaalde delen wellicht ook bruikbaar kunnen zijn voor uw leerlingen. Het pakket is gratis te downloaden via <https://www.rmo.nl/onderwijs/primair-onderwijs/egypte-pakket-in-de-klas/>.

Veel plezier met de voorbereidingen en tot binnenkort in het museum!

TEKENOPDRACHT IN DE KLAS

Deze tekenopdracht is een uitdaging voor de leerlingen op het gebied van kijken, samenwerken en tekenen. Veel rondleiders in het Rijksmuseum van Oudheden gebruiken deze werkvorm graag tijdens de rondleidingen. Door met uw leerlingen deze werkvorm in de klas al eens rustig uit te voeren, zijn de leerlingen goed voorbereid op deze werkvorm tijdens de rondleiding. Daarnaast is deze werkvorm een mooie introductie op een gesprek over de afbeelding die is nagetekend.

Instructie voor de docent

Deel de leerlingen op in groepjes van drie. Ieder groepje gaat gezamenlijk één afbeelding zo goed mogelijk natekenen. Daartoe krijgt iedere groep één blanco tekenvel en een potlood. De uitdaging bij het natekenen zit hem erin dat de leerlingen telkens maar tien seconden naar de afbeelding mogen kijken en pas daarna gaan tekenen.

Van iedere groep komt de nummer 1 naar de plek waar de afbeelding te zien is om tien seconden heel goed te kijken. Daarna gaan de nummers 1 terug naar hun groepje en beginnen ze met het natekenen van wat ze zojuist gezien hebben en komen de nummers 2 kijken. Als ook zij tien seconden gekeken hebben gaan ze terug naar hun groepje en nemen ze het potlood over van nummer 1. Dan komen de nummers 3 kijken naar de afbeelding en na tien seconden beginnen ook zij met het tekenen. De leerlingen werken dus met z'n drieën aan één en dezelfde tekening.

Nu ieder groepslid heeft gekeken en getekend, geeft de docent de leerlingen een minuut de tijd om een tactiek te bedenken voor ronde twee: wie gaat waar op letten?

Vervolgens komen de nummers 1 weer naar de afbeelding kijken, daarna de nummers 2 en 3, net als in de eerste ronde. Tijdens ronde 2 kijken de leerlingen naar dezelfde afbeelding als in ronde 1. Dit geeft hen de kans de onderdelen die ze nog misten in hun tekening af te maken.

Na deze ronde mogen de groepjes nog een minuut doortekenen om hun tekening zo goed mogelijk af te maken.

Vervolgens vraagt de docent de leerlingen om de potloden neer te leggen en de tekeningen omhoog te houden. De docent laat de afbeelding nu aan alle leerlingen zien. Bespreek de tekeningen: vraag telkens een leerling van een ander groepje om een tekening te bekijken en twee dingen te noemen:

- iets dat het groepje goed gezien en getekend heeft;
- iets dat het groepje heeft gemist.

Bespreek vervolgens de afbeelding:

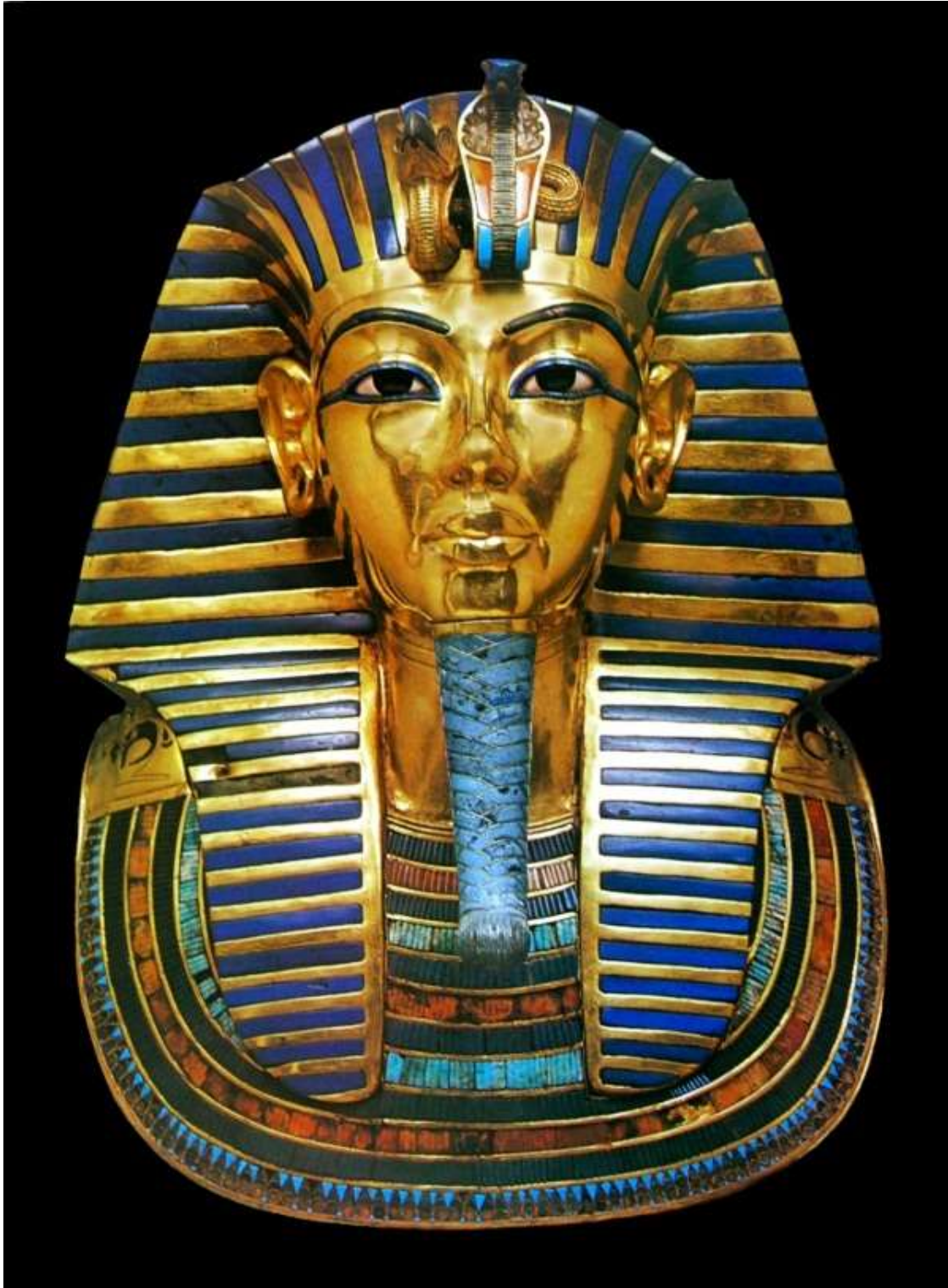
- wat stelt de afbeelding voor?
- welke vragen hebben de leerlingen over de afbeelding?

Dit geeft u als docent de gelegenheid om inhoudelijk op de afbeelding in te gaan.

Afbeeldingen voor de tekenopdracht

Hier volgen twee suggesties voor afbeeldingen voor deze tekenopdracht.

1

Informatie over de afgebeelde objecten

1 > Dit is het beroemde dodenmasker van farao Toetanchamon. Het bevindt zich (helaas) niet in de collectie van het Rijksmuseum van Oudheden, maar is wel een heel bekend beeld dat leerlingen wellicht zullen herkennen. Het museum bezit wel andere objecten waarop de farao is afgebeeld. Ook komt de naam van Toetanchamon tijdens de rondleidingen in het RMO vaak ter sprake bij het behandelen van het beeld van Maya en Merit, die onder deze farao belangrijke posities in het bestuur en de religie van Egypte innamen. Het dodenmasker van Toetanchamon is te bewonderen in het Egyptisch Museum in Cairo.

Het dodenmasker is gemaakt van goud en verschillende kostbare stenen. Het laat de farao zien met de gebruikelijke koninklijke hoofddoek en de gier en cobra die beide delen van Egypte symboliseren om aan te geven dat de farao de baas was over heel Egypte.

Zie voor meer informatie over farao Toetanchamon de extra bijlage die te downloaden is op de pagina van het Egypte-pakket in de klas: <https://www.rmo.nl/onderwijs/primair-onderwijs/egypte-pakket-in-de-klas/>.

2 > De mummiekist van Peftjaoeneith is een van de mooiste in de collectie van het Rijksmuseum van Oudheden. De kist is gemaakt van ongewoon dik en zwaar hout en is prachtig beschilderd in vele kleuren. In het houtarme Egypte zal deze kist een fortuin gekost hebben. Maar Peftjaoeneith was dan ook iemand met een belangrijke functie: inspecteur van de tempeldomeinen.

Het deksel toont diverse godenfiguren en teksten uit het dodenboek. Op de binnenkant van het deksel staat de hemelgodin Noet, met een zwart lichaam dat met sterren is bezaaid. Aan de zijkant staan afbeeldingen van de twaalf uren van dag en nacht.

Veel afbeeldingen en tekens op mummiekisten verwijzen naar de wederopstanding na de dood. Zo is Peftjaoeneith afgebeeld met een groen gezicht, de kleur die symbool staat voor plantengroei en nieuw leven. Ook de pruik en de baard verwijzen naar het feit dat de overledene, net als de god Osiris, de dood reeds heeft overwonnen. Rond de schouders van de kist ligt een schitterende bloemenkraag, met veel verzorgde details. Een belangrijk element in dit soort kragen op mummiekisten is de lotusbloem, eveneens een teken van opstanding.

Bron: <https://www.rmo.nl/collectie/topstukken/mummiekist-van-peftjaoeneith/>